

Sygn. akt IV CSK 217/17

POSTANOWIENIE

Dnia 7 listopada 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jan Górowski

w sprawie z wniosku F.M.
przy uczestnictwie K.R. i K.M.
o zniesienie współwłasności,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 7 listopada 2017 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawcy i uczestniczki postępowania K.M.
od postanowienia Sądu Okręgowego w G.
z dnia 16 listopada 2016 r., sygn. akt III Ca ...),

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i oddala
wniosek uczestniczki K.R. o przyznanie kosztów postępowania
kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania jeżeli: w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.).

Instytucja przedsądu, jak wynika z orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego, jest zgodna z normami konstytucyjnymi, a także z zaleceniami Rady Europy zezwalającymi na wprowadzenie środków eliminujących dostęp do sądu

najwyższego szczebla. Skarga kasacyjna służy od prawomocnego orzeczenia, ma ograniczony zasięg, a jej podstawowym celem jest ochrona interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni i twórczy wkład Sądu Najwyższego w rozwój prawa.

Wprawdzie skarżący odwołał się do istotnego zagadnienia prawnego, niemniej nie występuje ta przesłanka przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 1 k.p.c.).

Stosownie do ugruntowanego stanowiska Sądu Najwyższego, istotnym zagadnieniem prawnym jest taki problem jurydyczny, który ma znaczenie dla rozwoju prawa lub stanowi precedens dla rozstrzygnięcia podobnych spraw (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2005 r., I CZ 183/04 niepubl.). Powołanie się przez skarżącego na istnienie takiego zagadnienia wymaga jego sformułowania oraz przedstawienia argumentacji jurydycznej uzasadniającej tezę o możliwości rozbieżnych ocen prawnych z przytoczeniem przepisów prawa, na tle których ono powstało. Skarżący powinien też wykazać, że ma ono istotne znaczenie dla rozpoznania lub rozstrzygnięcia sprawy (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 28 listopada 2003 r., II CK 324/03, z dnia 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05, z dnia 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, niepubl. oraz z dnia 26 września 2005 r., II PK 98/05, OCNP 2006, nr 15 – 16, poz. 243). Ponadto, prawidłowo wyartykułowane zagadnienie musi być sformułowane ogólnie w tym sensie, że nie może chodzić w nim o sposób rozstrzygnięcia sprawy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 września 2004 r., II CZ 94/04, niepubl.).

Pierwsza prezentowana kwestia w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, jest nieadekwatna do zgłoszonego przez skarżącego żądania, albowiem skarżący wnosił o zasiedzenie lokalu mieszkalnego, który w sensie prawnym nie istniał. Poza tym, choć zasiedzenie udziału innego współwłaściciela jest możliwe (por. uchwałę z dnia 20 stycznia 1956 r., III CO 38/55, OSN 1956, poz. 88; orzeczenie z dnia 18 kwietnia 1959, 4 CR 316/59, OSPiKA 1960, nr 1, poz. 11; uchwałę z dnia 26 stycznia 1978 r., III CZP 96/77, OSNCP 1978, Nr 11, poz. 195), niemniej skarżący chciałby nabyć

w ten sposób, nie cały udział siostry, lecz zrównać udziały obojga rodzeństwa. Tymczasem, nie budzi żadnych wątpliwości pogląd, że modyfikacja w drodze zasiedzenia udziałów poszczególnych właścicieli jest wykluczona.

Odnosnie możliwości zasiedzenia lokalu mieszkalnego należy wskazać, że ustanowienie odrębnej własności lokalu, prawa i obowiązki właścicieli tych lokali oraz zarząd nieruchomością wspólną regulują przepisy ustawy z dnia 24 czerwca 1994 r. o własności lokali wpisać publikację, która wskazuje wśród sposobów ustanowienia odrębnej własności lokalu umowę, jednostronną czynność prawną właściciela nieruchomości oraz orzeczenie sądu znoszącego współwłasność. Zgodnie z art. 172 k.c. przedmiotem zasiedzenia może być rzecz, a zatem należy wykluczyć możliwość zasiedzenia „części składowej” rzeczy, ponieważ część składowa rzeczy nie może być odrębnym przedmiotem własności i innych praw rzeczowych. Bez wątpienia przedmiotem zasiedzenia może być część rzeczy podzielnej, jeżeli w wyodrębnionej postaci pozostaje w cudzym posiadaniu samoistnym, co dotyczy w szczególności nieruchomości gruntowych. Należy odróżnić pojęcie nabycia własności lokalu stanowiącego odrębną nieruchomość od wyodrębnienia tego lokalu. Mając powyższe na względzie trzeba stwierdzić, że nigdy nie może nastąpić „powstanie” odrębnej własności lokalu w trybie zasiedzenia, jedynie istniejąca „nieruchomość lokalowa” może zostać nabyta przez zasiedzenie, a więc gdy odrębna własność lokalu została już wcześniej ustanowiona z zachowaniem trybu określonego w ustawie o własności lokali.

Zatem brak wyodrębnienia prawnego lokalu mieszkalnego uniemożliwia nabycie własności lokalu będącego częścią budynku w drodze zasiedzenia, chociażby lokal miał wszelkie cechy samodzielności, a także spełnione byłyby wszystkie przesłanki niezbędne do zasiedzenia.

Z tych względów, Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).